

Božkopis

Těšínský

Máj retro edice

Lynku, Dileme, Jarmilo!

ŠÉFREDAKTOR

JOHANA FILIPOVÁ

REDAKTOŘI

IVANA SARANOVÁ
PETRA CUPKOVÁ
KATEŘINA SZYMECZKOVÁ
MATĚJ LATKA
DANIELA CHROBOCZKOVÁ
TEREZA BRÁZDOVÁ
MARTIN ŠRUBAŘ
ONDŘEJ CHROBOCZEK
PATRIK CZEPIEC
KAMILA SIKOROVÁ

GRAFICKÁ ÚPRAVA

PATRIK CZEPIEC
IVANA SARANOVÁ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

venku sice stále panuje aprílové počasí, ale kalendář nám říká, že už máme květen. A co přichází s květnem? Ano, první máj, tedy lásky čas. Hrdličky, zavánějící háje, otcovraždy... To všechno k máji tak nějak patří, nemyslíte? K tomu Máchovu rozhodně.

Máchův Máj zná snad každý, ale slyšeli jste někdy o jeho tajném šifrovaném deníku? V něm opravdu oslavy májové přírody nenajdete. Maximálně oslavy „mordyjánské“ pr... řekněme pozadí jeho milenky Lori Šomkové. Tedy otisknout o něm článek ve školním časopise by nám asi neprošlo. Ale nebojte se, pokud se chcete o Máchovi dozvědět šokující informaci, stačí, když vyluštíte naši osmisměrku.

No, a abych editorial uzavřela radou do života - věřím, že někteří z vás si, na rozdíl od Máchy, na nějakou tu romantiku ve vztahu potrpí a květen je takovým ideálním časem pro první schůzky: Prosím vás, než své drahé polovičce přinesete kytici divokých květin, ujistěte se, že není alergická na pyl.

Tak tedy lásce zdar a pěkné počtení!

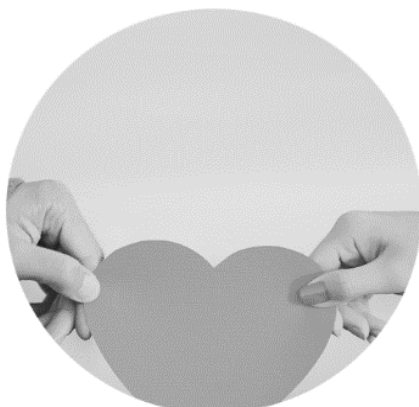
JOHANA FILIPOVÁ
šéfredaktorka

Obsah

PROČ JSEM STÁLE SÁM

5

MÁJOVÝ ROZHOVOR

6

PRVNÍ MÁJ TISÍCKRÁT JINAK

8

OHLÉDNUTÍ ZA LYŽAŘSKOU SEZÓNOU

12

PILLS

14

NAD HROBEM...

15

JAK NA POVINNOU ČETBU: JMÉNO RŮŽE

16

TŘEŠNĚ

17

OSMISMĚRKA: ŠOKUJÍCÍ PŘIZNÁNÍ

18

Proč? jsem stále sám

„Proč jsem stále sám?“ Takovou otázku si jednou za čas položí snad každý nezadaný člověk. Avšak tato fráze se u běžných lidí neopakuje tak často jako u jistého speciálního exempláře – dívky v pubertě. Proto se tyto bytosti snaží navázat jakýsi bližší vztah s někým, kdo se jim líbí, přes různé sociální sítě, některé se dokonce pokouší i o přímý kontakt. Další náplní jejich dne jsou vášnivé debaty s kamarádkami o tom, jak dále pokračovat v interakci s milovanou osobou. Tyto rozhovory však mohou vyvolat rozepře; zatímco kamarádka marně vysvětluje osobě postižené láskou, že její „vztah“ nemá smysl, zamilovaná oponuje, že jí přece poslal mrkacího smajlíka a to už něco znamená!

A co horšího by mohlo potkat takto nešťastně zamilovanou dívku než dny oslavující lásku? Když už jen tak tak v dobré náladě přežila s kamarádkami „naprosto zmedializovaný a komerční svátek, jenž je podle jejího názoru zbytečný“, zaťuká na dveře první květen s „časem lásky“. Samozřejmě předstírá, že ji tento den vůbec nezajímá, a přesvědčuje sebe i své kamarádky, že ho stráví mnohem produktivněji než mnozí zamilovaní. Ale když je potřeba, aby v onen osudný den zašla na nákup, v obchodě to na ni všechno dolehne. Všude kolem srdíčka, kytice růží a bonboniéry připomínající, že ona je sama a sama také navěky zůstane. V tu chvíli se v ní něco zlomí a místo zdravého ovoce vykupuje regály s čokoládou. Po příchodu domů je při sledování romantických filmů všechny zkonsumuje a snad už podesáté se dojíká scénou, kde se Jack obětuje pro svou lásku a umírá v ledovém oceánu.

Usíná se slzami v očích a tvrdí, že příští rok už určitě sama nebude, protože to už jí bude šestnáct. A to by bylo, aby si jako vyspělá osoba nikoho nenašla. Přičemž si neuvědomuje, že pravděpodobně spadá do skupiny lidí, kteří nedokážou sbalit ani spacák...

KATKA SZYMECZKOVÁ, SEXTA

MÁJOVÝ rozhovor

Většině z nás se už nejspíš párkrát v hlavě objevila jedna taková malinká, možná trošku otravná myšlenka. Myšlenka, nad kterou jste přemýšleli celičkou noc, protože byla tak vtíravá a neodbytná. Myšlenka, díky které jste hodiny tupě zírali do zdi a přemýšleli nad ní. No, řekněte sami. Nikdy vás nenapadlo, jak vidí naši kantoři otázku vztahů? Jak vnímají randění a párečkování ve třídě teď a jak to všechno vnímali, když byli v našem věku? Nenapadlo? No, dobře, někteří o tom nejspíš neuvažovali ani na sekundu.

Ale pro takové, které tyhle otázky pronásledovaly dnem i nocí, máme odpověď.

Myslíte si, že je dobré hledat si svoji druhou polovičku ve třídě? Jaký mají podle vás „párečky“ vliv na kolektiv kolem?

Mgr. Pospíšil: „Já osobně si myslím, že když se člověk zamiluje, tak v podstatě neovlivní, jestli ten partner ze třídy je nebo není. Každopádně, může to mít negativní vliv na kolektiv. Mám pocit, že takové vztahy trvají dva roky, a otázkou je – když ten vztah potom skončí – jak to vezme okolí a jak se s tím poperou ti dva zamilovaní. Určitě to může být dobré, ale osobně se přikláním k tomu, že lidi ve třídě to pak rozhodí. Každý se s tím musí vypořádat sám.“

Mgr. Kubínková: „Jsem zásadně proti tomu, aby se párovaly děti ve třídě. Myslím si, že to kolektiv trochu otravuje, když jsou ti dva pořád spolu a pak je zase štve,

když se začnou rozcházet. Takže pro kolektiv to není dobré. Vlastně je tu i to slovo „hledat“ – tak si hledejte partnery v jiných třídách.“

Mgr. Moldrzyk: „Na to asi neexistuje nějaký recept. Je ale podle mě logické, že se tu a tam ve třídě někdo sblíží, protože přece jen spolu ve třídě trávíte poměrně hodně času. A že by to mělo na fungování třídy nějaký zásadní vliv? To asi ne...“

Je podle vás nějaká věková hranice, od které bychom se měli jakožto stále nezadaní mladí lidé začít starat nad tím, že stále nikoho nemáme? Někjaká hranice, od které je už to divné?

Mgr. Pospíšil: „Myslím, že každý z nás to máme v životě nastaveno trochu jinak. Zamilovanost je cit, který v člověku propukne v určitém období a u každého je to

jindy. Každopádně bych se trochu zamyslel nad tím, kdybych do svých dvaceti let tenhle cit žádný neprožil. Ale jestli to bude v patnácti, šestnácti, sedmnácti – tak je to v podstatě jenom na vás.“

Mgr. Kubínková: „Na tuhle otázku snad každý dospělý odpoví, že neexistuje žádná takováhle věková hranice. Věřím ale tomu, že na každého někde ten pravý člověk čeká. Jenom někdo ho najde dřív a někdo později.“

Mgr. Moldrzyk: „Není. Rada – neřešit, nestarat se. Ono to přijde dříve nebo později samo. Divné jsou kolem nás jiné věci a ne to, že je někdo bez partnera. Jsou to tradované předsudky.“

Jaký máte názor na: „Raději budu chodit s prvním lepším, než s nikým?“ Myslíte, že to může mít i nějaké výhody?

Mgr. Pospíšil: „Přirovnal bych to k muzice. Buď si ji stáhnu, nebo půjdu na koncert. Záleží, kdo chce co. Někomu stačí si tu muziku jenom stáhnout, já raději chodím na koncerty. Chci ji cítit naplno, stoprocentně.“

Mgr. Kubínková: „Tohle bych nikomu nedoporučovala, protože pak ten člověk nemůže poznat pravou lásku, když to vezme tímhle způsobem.“

Mgr. Moldrzyk: „Může. Jak se říká, chybami se člověk učí.“

Kdy jste vy sami našli toho pravého/tu pravou?

Mgr. Pospíšil: „Jednoho dne vcelku jednoduše – v baru. Ale o ruku jsem ji požádal na Lysé hoře. Vyjeli jsme na kolech, šli jsme pryč od lidí a tam nahoře jsem ji požádal o ruku. A ona se mě potom ptala: ‚Co bys dělal, kdybych to nevyjela?‘, protože tohle byl náš první výlet na Lysou. Tehdy jsem jí řekl: ‚Ale já jsem věděl, že to vyjedeš.‘ Ona v té době měla totiž mnohem lepší kondičku než já.“

Mgr. Kubínková: „Já jsem toho svého pravého našla na vysoké škole, paradoxně jako spolužáka ze stejné třídy.“

Mgr. Moldrzyk: „Ještě hledám...“

Přejete si na závěr ještě něco vzkázat svým studentům?

Mgr. Pospíšil: „Na každého člověka někde na světě čeká ten protějšek a tím jsem si jistý.“

Mgr. Kubínková: „Vaší generaci bych chtěla vzkázat, že by bylo dobré občas vypnout ty mobily a počítače a opravdu spolu komunikovat přímo – chodit ven, kamarádit se a opravdu se poznávat.“

Mgr. Moldrzyk: „Bavte se životem a buďte nad věcí!“

DANIELA CHROBOCZKOVÁ, KVARTA

Tisíckrát **PRVNÍ MÁJ** Jinak

Co si asi představí člověk, když před ním vyslovíte slovo „máj?“ Mnohým se automaticky vybaví prvních šest veršů ze stejnojmenné Máchovy básně, muži si připomenou, že prvního máje by měla být žena políbena pod rozkvetlou třešní, pracovití jedinci zase v duchu přemítají nad stavěním májek. To, že je tento den tak oblíbený, vychází ze dvou důvodů: toho romantického a toho praktického.

Tradiční český svátek zamilovaných oslavuje první květnový den a noc jako čas plodnosti. Původně musela být každá žena v tento den políbena pod rozkvetlou třešní, aby následující rok neuschla a byla po celý následující rok krásná. Polibek mohla dívka dostat pouze od svého milého, a pokud už nějaký dostala, mohla

v nejbližší době očekávat svatbu. Dnes se tato pravidla poněkud uvolnila, polibek pod rozkvetlou třešní už svatbu nutně předznamenávat nemusí. Někteří dokonce tvrdí, že onen rozkvetlý strom nemusí být zrovna třešeň. Se svatbou souvisí i zvyk stavění májek. Tato tradice pochází z Anglie, Irska a Skotska. Mladík musel pod okny domu, v němž bydlela jeho milá, vystavět májku. Pokud však dívka měla i jiného nápadníka, měl ten druhý za úkol již vztyčenou májku zničit a vyměnit ji za svou vlastní. Postupem času se začaly stavět i společné velké májky na návších. Takové májky mohly být v noci z 1. na 2. května ukradeny. Pokud už to nějaká hlídka dopustila, byla to pro okradenou vesnici velká potupa.

A proč ten praktický důvod?

Svátek práce, který mimochodem letos vyšel docela neprakticky na neděli, se v mnohých státech slaví již od konce 19. století. Původně byl zaveden jako připomínka stávky amerických dělníků, kteří poté, co bylo nařízeno rozpuštění jejich demonstrace, hodili na policisty bombu a ti zase na oplátku začali do demonstrantů střílet. Pro obyvatele české kotliny a mnohých dalších států se však v tento den dobrovolně, či nedobrovolně stal hlavním programem pochod ve jménu úspěchů při budování socialistické společnosti, aby všem okolo dávali jasně na vědomí, že hodlají socialisticky pracovat a žít.

Někdy však prvomájové nadšení zanechalo na obyvatelstvu vážné následky. Třeba oslavy Prvního máje v roce 1986 v Kyjevě, odkud tehdy startoval cyklistický Závod míru, který se měl jet přes Varšavu a Berlín do Prahy. Zář nebývale bujarých oslav měla oslnit všechny země východního bloku. A také že oslnila. Hluboké vrásky přivodila i západním imperialistům. Pět dnů před tím totiž vybuchl jeden z bloků jaderné elektrárny Černobyl. Ačkoli radiace v Kyjevě prý nikdy nedosáhla závažných hodnot, spoustu lidí zachvátila panika.

Snažili se dostat z Kyjeva někam dál do SSSR, rodiče své děti odváželi pokud možno mimo město, nekupovala se zelenina a mléko, lidé si po příchodu domů pečlivě čistili boty. Sovětská tisková agentura TASS vydala první zprávu o havárii až s dvoudenním zpožděním. Michail Gorbačov přednesl první projev o nehodě až 14. května. A radioaktivní mrak tou dobou vesele kroužil nad Evropou, některým měřícím přístrojům od Prahy až po Stockholm nestačily stupnice, ale taktika „zatloukat, zatloukat, zatloukat“ měla bohužel navrch nezávisle na tom, že takový přístup napáchal daleko větší škody.

MATĚJ LATKA, SEXTA

Ohlédnutí ZA LYŽAŘSKOU SEZÓNOU

Už asi třetí rok za sebou mám pocit, že lyžařská sezóna je nějaká podivná. A jak by taky ne – není totiž úplně normální vytahovat lyže až někdy první lednový víkend. Lyžaři, kteří sezónu nezahájí už v říjnu v Alpách, netrpělivě čekají, až začne před Vánocemi mrznout (uvažovat o sněhové nadílce je až příliš odvážné), aby mohli několik dnů mezi svátky strávit v některém z okolních lyžařských středisek. Stejný scénář jsem očekával i já. V minulosti jsem si totiž navykl vstávat na Štěpána o půl šesté ráno, v sedm být na tréninku v Mostech a ve dvanáct už sedět u svátečně prostřeného stolu se svatoštěpánskou kachnou. Šestadvacátého prosince vloni jsem ale mohl jen sledovat schizofrenně vyhlížející stromy, které se nemohly rozhodnout, jestli za nebývale brzce příchozího jarního počasí kvést, či nikoli. Za pár dní už jsem to nemohl vydržet a místo vosku na skluznici jsem ze sklepa vytahoval pečlivě zazimované kolo. Projížďka po Beskydech v samém závěru prosince je opravdu kouzelná.

A najednou to přišlo: Silvestr už klepe na dveře a s ním přišly i holomrazy. Vlekaři se mohli přetrhnout, aby areály zprovoznili co nejdříve. Jenže po mimořádně suchém létě si nemohli dovolit spustit svůj drahý arzenál sněžných děl naplno, neboť průtoky na všech řekách a potocích (na těch, které ještě nestačily vyschnout) byly stále znepokojivě nízké. Ale druhý a třetí leden už mohl být považován za jakýsi celorepublikový začátek lyžařské sezóny.

A ta vůbec nebyla špatná. I přesto, že většina vánočních prázdnin přišla vniveč, mnoho provozovatelů říká, že i ty dva měsíce, kdy se mnoho frustrovaných rekreatantů snažilo dohnat předešlý deficit, jim zajistily celkem slušné tržby.

Ale ten konec taky mohl přijít o chvíli později. Před několika lety jsem lyže schovával nejdříve 1. dubna. Ačkoli se letošní březen vytasil s relativně nízkými nočními teplotami, deset stupňů přes den a do toho občasný slejvák nedělá přírodnímu, ani technickému sněhu vůbec dobře. A tak se zelené fleky na sjezdovkách zvětšovaly doslova před očima. Ani tehdy však ještě nebyl důvod propadat skepsi. Noční mráz by ty zbytky sněhu mohl ještě nějaký ten týden podržet. Jenže příroda se rozhodla, že vyslyší volání Středoevropanů po tolik chybějících srážkách a začala vzniklý srážkový deficit zvolna doplňovat. Vytrvalý déšť je bohužel labutí písní pro sebelépe připravenou a sebevíce zasněženou sjezdovku.

Zdá se vám, že na tom sjezdaři nejsou tuto sezónu zrovna nejlépe? V porovnání s běžkaři si vůbec nemají na co stěžovat. Ti se po beskydských hřebenech mohli prohánět v součtu tak nanejvýš dva týdny.

MATĚJ LATKA, SEXTA

Autor článku se devět let závodně věnoval sjezdovému lyžování.

Lyžařský výcvikový kurz tříd 1. A a 5. QA

PILLS

JOHANA FILIPOVÁ

One Two Three Four;
Every morning, every day:
White White Yellow Gray,
Good girl,
swallow all of them.

One
At midday
pale and bright.
Don't forget your coin of life.

One Two Three Four;
Every evening, every day:
White White Yellow Gray,
All my life
until i die.

Nad hrobem...

MAREK LABAJ

A black and white photograph of a graveyard at night. A large, full moon hangs in the sky, partially obscured by clouds. In the foreground, a crow is perched on the top of a dark, curved tombstone. To the right, another tombstone is visible with some faint text. The ground is covered in grass.

Klečí synek nad hrobem
třetím dnem již nařiká:
„Otče, prosím, odpusť mi -
co já jsem za hlupáka.”

„Nechci vinit tu kořalku
kterou mi tenkrát naléval
ten barman v bílé košili -
on tvrdil, žes mne sledoval.”

„Tys postával opodál
já myslel, žes svíral nůž -
pod lihem se pletly zraky mé
pod lihem padla mysl má
v mžiku nůž vryl se v hlavě tvé.”

Leží synek u hrobu
v tratolišti krve své
a pláče a nařiká:

„Jen na chvíli chci do nebe
pak svrhněte mne do pekla
jen chci navštívit tatínka.”

Seriál Johany Filipové

Jak na povinnou četbu aneb...

JMÉNO RŮŽE

Umberto Eco

Povinná literatura je otrava. 118 knížek od starých chlapů co neví kdy přestat psát a myslí si, že lidi zajímají dvacetistránkové popisy krajiny. No, přestože toto rozhodně platí u některých, světe div se, některé knihy z povinné literatury jsou vážně dobré!

V tomto seriálu bychom vám tedy chtěli poskytnout recenze na knihy povinné četby - a doporučit ty snesitelné.

RECENZE

Příběh odehrávající se v roce 1327, pojednávající o mniších a o rozkolu mezi papežem a císařem, ohledně chudoby církve – takovýhle popis asi nikoho nezaujme. Napínavá detektivka, v hlavní roli s excentrickým detektivem Vilémem (kterého ve filmové verzi hrál George Clooney), zakázaná knihovna, mladá láska a dokonce i trochu sexu... to už je lepší. Oba výklady jsou v případě Jména růže možné.

Ve skutečnosti kniha obsahuje něco z každého. Vtáhne vás do hlubin teologie, filozofie i středověké politiky, a zároveň vás donutí tajit dech v očekávání další vraždy, další indicie. Kapitoly jsou velmi krátké rozdělené podle liturgických hodin, což je ze začátku poněkud matoucí, ale brzo si na něj zvyknete. Na co si ovšem pravděpodobně nezvyknete, jsou častá latinská slova a věty, které jsou sice přeloženy na konci knihy, ale komu by se chtělo pořád listovat tam a zpět? Naštěstí se můžete obejít i bez jejich překladu, jak jsem prakticky ověřila.

Abych to uzavřela: Jméno růže je skvělá kniha, pokud máte rádi detektivky a historii. Nemusíte se bát, že nebudete historickým událostem rozumět, protože vše je v ní krásně vysvětleno, a postavy mnichů jsou sympatické a ne tak vzdálené jak by se mohlo zdát.

Třešně

Cítíte tu nasládlou vůni jara? Rozkvetlé ovocné stromy zdobí zahrady, městské parky a sady? Posloucháte při cestě do školy veselé štěbetání vlaštovek a špačků? Pak tu máme květen! Snad nikdo nezapomněl na odvěkou českou tradici – líbání pod kvetoucími stromy rodu *Cerasus* – tedy pod třešněmi.

Spousty z vás znají alespoň dva nebo tři druhy třešní: ptačí, srdcovky nebo mareše. Málokdo už pak ví, že tento oblíbený strom byl cíleně pěstován již několik staletí před naším letopočtem v zemích Blízkého východu a poprvé byl dovezen do Říma. První zmínka o kultivovaných třešních pochází tedy již z počátku letopočtu!

Perlou mezi stovkami odrůd jsou určitě východoasijské sakury - *Prunus serrulata*. Přestože je Japonsko nejznámější zemí, která si zakládá na kráse sakur, najdeme je i v Číně, Koreji nebo Vietnamu. Obdobou našeho svátku zamilovaných je japonský svátek Hanami – piknik pod vzkvétajícími sakurami.

Až budete se svou drahou polovičkou příště hledat třešeň, dívejte se po květech bílých a bohatých – narůžovělé patří jabloni.

IVANA SARANOVÁ, SEPTIMA

Kateřina Szymeczková

ŠOKUJÍCÍ MÁCHOVO PŘIZNÁNÍ

DOZVÍTE SE V TAJENCE

D	O	M	T	O	B	O	H	C	A	K	C	K
U	D	Á	A	D	O	H	A	J	T	E	E	O
C	Á	R	K	O	L	E	D	A	A	M	D	B
H	K	S	E	L	B	C	I	H	L	O	N	L
A	O	N	A	M	U	G	C	S	U	T	Í	E
F	V	Z	V	A	I	C	E	I	E	O	K	T
A	A	A	I	M	N	S	E	C	L	P	P	A
V	T	G	L	É	J	S	E	R	D	F	I	V
S	A	A	O	R	E	N	A	A	N	R	B	O
L	N	B	R	T	K	O	D	N	A	A	I	S
O	O	V	E	B	C	R	O	M	M	K	S	I
R	O	Z	H	L	E	D	N	A	Á	S	A	P
K	E	J	D	R	A	Z	A	H	E	P	O	S

anoda, avokádo, blesk, bok, cár, cedník, duch, dron, emise,
epos, fagot, frak, guma, hadice, hazard, chobot, injekce, ibis,
jahoda, koleda, kov, lano, lucerna, mandle, narcis, oliva, obor,
pás, potomek, rozhledna, stav, spisovatel, tréma, teze, ulita,
vaz, zebra

**Když budeme zápasit,
skončíš první
nebo zemřu,
je to jednoduché.**

WILL SMITH

**BOŽKOPIŠ STÁLE HLEDÁ
NOVÉ PŘÍSPĚVATELE
Z ŘAD STUDENTŮ.
POKUD MÁTE ZÁJEM
PODÍLET SE
NA TVORBĚ ČASOPISU,
NEVÁHEJTE ZASLAT
ZPRÁVU NA E-MAIL!**

bozkopis@gmail.com